

דבר מועט זכר לחורבן.

ומפרשת הגמרא: מאי היא אותו דבר מועט?

אמר רב פפא: אפילו כסא דהרסנא [קערה של מאכל דגים מטוגנין בשמן בסולת].⁽¹⁰⁾

ג. וכן עושה אשה את כל תכשיטיה, ומשיירת דבר מועט.

ומפרשת הגמרא: מאי היא אותו דבר מועט?

אמר רב: בת צדעא.

וכל זה למה, משום שנאמר: "אם אשכחך ירושלים תשכח ימיני, תדבק לשוני לחכי אם לא אזכרכי אם לא אעלה את ירושלים על ראש שמחתי".

ומפרשינן: מאי "על ראש שמחתי"?

אמר רב יצחק: זה אפר מקלה [אפר כירה שרופה באש] שנותנים בראש חתנים זכר לחורבן.

אמר שאל ליה רב פפא לאביי: היכא מנח לה, היכן בראש מניחים לאותו אפר מקלה?

אמר ליה אביי: במקום תפילין, שנאמר:

"לשום לאבלי ציון, לתת פאר [תפילין] תחת אפר [שהיו נותנים תחילה זכר לחורבן]".

וכל המתאבל על ירושלים, הרי זה זוכה ורואה בשמחתה, שנאמר: "שמחו את ירושלים וגילו בה כל אוהביה, שישו אתה משוב כל המתאבלים עליה".

תניא, אמר רבי ישמעאל בן אלישע: מיום שחרב בית המקדש, דין הוא שנגזור על עצמנו: שלא לאכול בשר שהרי בטלו קרבנות, ולא לשתות יין כי בטל ניסוך היין. אלא, אין גוזרין גזרה על הצבור אלא אם כן רוב צבור יכולין לעמוד בה.

ומיום שפשטה מלכות הרשעה [רומי], שגזרת עלינו גזרות רעות וקשות, ומבטלת ממנו תורה ומצוות, ואין מנחת אותנו ליכנס לשבוע הבן [ברית מילה הנעשה אחר שבעת ימים], ואמרי לה: לישוע הבן [פדיין הבן, "ישוע" לשון פורקן הוא]

—

דין הוא שנגזור על עצמנו: שלא לישא אשה ולהוליד בנים, ונמצא זרעו של אברהם אבינו כלה מאליו בדרך טובה, ולא על ידי הגויים —

אלא הנח להם לישראל, מוטב שיהיו שוגגין

חסדא: וכנגד הפתח.

10. לשון השולחן ערוך [תקס ב]: וכן התקינו, שהעורך שולחן לעשות סעודה לאורחים [אפילו סעודת מצוה כמילה וחתונה, וכל שכן שאר סעודות חוץ מסעודות שבת ויום טוב; משנה ברורה], מחסר ממנו מעט [כלומר, שאין נותן כל התבשילין הראויים לסעודה, אלא מחסר מעט, אפילו כסא דהרסנא די בזה; מ"ב]; ומניח מקום

בגובה ואינו נראה לנכנס, ואפשר, כדי שיתראה תמיד לפני בעל הבית היושב בפנים, שעל הרוב הוא יושב אצל הקיר אשר נוכח פתח הבית; "משנה ברורה" סימן תקס ס"ג בשם ה"שערי תשובה".

ב. ראה כעין זה לעיל נג ב: המוצא פלטרין בנכסי הגר, וסד בהן סיווד אחד או כיוור אחד קנאן; וכמה? אמר רב יוסף: אמה; אמר רב